

DIRECTIVA 2012/28/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI**din 25 octombrie 2012****privind anumite utilizări permise ale operelor orfane****(Text cu relevanță pentru SEE)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 53 alineatul (1) și articolele 62 și 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Bibliotecile, instituțiile de învățământ și muzeele accesibile publicului, precum și arhivele, instituțiile patrimoniului cinematografic sau sonor și organismele publice de radiodifuziune și de televiziune instituite în statele membre sunt angajate într-un amplu proces de digitizare a propriilor colecții sau arhive, cu scopul de a crea biblioteci digitale europene. Acestea contribuie la conservarea și transmiterea patrimoniului cultural european, fapt de egală importanță în ceea ce privește crearea unor biblioteci digitale europene, cum este de exemplu Europeana. Tehnologiile destinate digitizării în masă a materialelor tipărite și cele destinate căutării și indexării sporesc valoarea colecțiilor din biblioteci din punct de vedere al cercetării. Crearea unor mari biblioteci online facilitează utilizarea de instrumente electronice de căutare și cercetare, deschizând noi câmpuri de explorare cercetătorilor și cadrelor universitare, care s-ar vedea, altfel, obligați să se limiteze la metode de căutare analogice, mai tradiționale.
- (2) Necesitatea de a promova libera circulație a cunoștințelor și a inovării în cadrul pieței interne este o componentă importantă a Strategiei Europa 2020, după cum prevede comunicarea Comisiei intitulată „Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, printre ale cărei inițiative emblematică se numără elaborarea unei Agende digitale pentru Europa.
- (3) Crearea unui cadru juridic care să faciliteze digitizarea și difuzarea operelor și a altor obiecte protejate prin drepturi de autor sau drepturi conexe și pentru care nu s-a identificat niciun titular al drepturilor de autor sau pentru care titularul, deși a fost identificat, nu este localizat (așa-numitele opere orfane) este o acțiune-cheie a Agendei digitale pentru Europa, după cum se prevede în Comunicarea Comisiei intitulată „O Agendă digitală

pentru Europa”. Prezenta directivă este îndreptată spre problema specifică a determinării din punct de vedere juridic a statutului operelor orfane și a consecințelor acestuia din punctul de vedere al utilizatorilor permiși și al utilizărilor permise ale operelor sau fonogramelor considerate opere orfane.

- (4) Prezenta directivă nu aduce atingere soluțiilor specifice adoptate în statele membre pentru rezolvarea chestiunilor mai ample legate de digitizarea în masă a operelor, cum ar fi cazul operelor „aflate în afara circuitului comercial”. Astfel de soluții țin cont de elementele specifice diferitelor tipuri de conținut și diferiților utilizatori, ele rezultând în urma consensului dintre părțile interesate relevante. Această abordare a fost preluată și în cadrul Memorandumului de înțelegere privind principiile-cheie referitoare la digitizarea și punerea la dispoziție a lucrărilor aflate în afara circuitului comercial, semnat la 20 septembrie 2011 de către reprezentanții bibliotecilor europene, ai autorilor, editurilor și organismelor de gestiune colectivă, în prezența Comisiei. Prezenta directivă nu aduce atingere Memorandumului de înțelegere, care cere statelor membre și Comisiei să se asigure că acordurile voluntare încheiate între utilizatori, titularii drepturilor de autor și organismele de gestiune colectivă a drepturilor de autor, privind acordarea de licențe pentru utilizarea operelor aflate în afara circuitului comercial, pe baza principiilor cuprinse în Memorandumul de înțelegere, beneficiază de securitatea juridică necesară la nivel național și în context transfrontalier.
- (5) Drepturile de autor reprezintă temelia economică a industriei creative, întrucât stimulează inovarea, activitatea creativă, investițiile și producția. Prin urmare, digitizarea și difuzarea operelor constituie o metodă de protecție a patrimoniului cultural european. Drepturile de autor reprezintă un mijloc important pentru asigurarea recompensării activităților din sectorul creativ.
- (6) Drepturile exclusive ale titularilor drepturilor de autor în ceea ce privește reproducerea și punerea la dispoziția publicului a operelor lor și a altor obiecte protejate, astfel cum au fost armonizate prin Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională ⁽³⁾, implică acordul prealabil al acestora pentru digitizarea și punerea la dispoziția publicului a operelor sau a altor obiecte protejate.
- (7) În cazul operelor orfane, acest acord prealabil referitor la efectuarea unor acte de reproducere sau de punere la dispoziția publicului a operei nu poate fi obținut.
- (8) Abordările diferite din statele membre în ceea ce privește recunoașterea statutului de operă orfană pot reprezenta

⁽¹⁾ JO C 376, 22.12.2011, p. 66.⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 13 septembrie 2012 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 4 octombrie 2012.⁽³⁾ JO L 167, 22.6.2001, p. 10.

obstacole în calea funcționării pieței interne, precum și în calea utilizării operelor orfane și a accesului transfrontalier la acestea. Aceste abordări diferite pot duce, de asemenea, la restricții privind libera circulație a bunurilor și serviciilor cu conținut cultural. Prin urmare, este oportună asigurarea recunoașterii reciproce a acestui statut, deoarece aceasta va permite accesul la operele orfane în toate statele membre.

- (9) În special, este necesară o abordare comună prin care să se stabilească statutul de operă orfană și utilizările permise ale acestor opere orfane, pentru a asigura securitatea juridică în cadrul pieței interne în ceea ce privește utilizarea operelor orfane de către biblioteci, instituții de învățământ și muzee accesibile publicului, precum și arhive, instituții ale patrimoniului cinematografic sau sonor și organisme publice de radiodifuziune și de televiziune.
- (10) Printre operele cinematografice sau audiovizuale și fonogramele aflate în arhivele organismelor publice de radiodifuziune și de televiziune și produse de către acestea se numără și opere orfane. Luând în considerare statutul special al organismelor de radiodifuziune și de televiziune în calitate de producători de fonograme și materiale audiovizuale, precum și necesitatea de a adopta măsuri de limitare pe viitor a apariției de noi opere orfane, este necesar să se stabilească o dată-limită pentru aplicarea prezentei directive operelor și fonogramelor aflate în arhivele organismelor de radiodifuziune și de televiziune.
- (11) Operele cinematografice și audiovizuale și fonogramele conținute în arhivele organismelor publice de radiodifuziune și de televiziune și produse de acestea ar trebui, în sensul prezentei directive, să fie considerate a include operele cinematografice și audiovizuale și fonogramele care sunt comandate de aceste organisme pentru uzul lor exclusiv sau pentru uzul altor organisme publice de radiodifuziune și de televiziune coproducătoare. Operele cinematografice și audiovizuale și fonogramele conținute în arhivele organismelor publice de radiodifuziune și de televiziune și care nu au fost produse sau comandate de aceste organisme, dar pe care aceste organisme au fost autorizate să le utilizeze în conformitate cu un acord de licență nu ar trebui să fie incluse în domeniul de aplicare al prezentei directive.
- (12) Din motive de curtoazie internațională, prezenta directivă ar trebui să se aplice numai operelor și fonogramelor publicate pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru sau, în absența publicării, difuzate pentru prima dată pe teritoriul unui stat membru sau, în absența publicării sau a difuzării, puse la dispoziția publicului de către beneficiarii prezentei directive cu consimțământul titularilor drepturilor de autor. În cel de al doilea caz, prezenta directivă ar trebui să se aplice numai dacă este rezonabil să se presupună că titularii drepturilor de autor nu se împotrivesc utilizării permise în temeiul prezentei directive.
- (13) Înainte ca o operă sau o fonogramă să poată fi considerată operă orfană, ar trebui efectuată o căutare diligentă, de bună-credință, a titularilor drepturilor de autor asupra operei sau fonogramei, inclusiv a titularilor

drepturilor de autor asupra operelor și a altor obiecte protejate conținute sau integrate în operă sau în fonogramă. Statele membre ar trebui autorizate să prevadă efectuarea acestei căutări de către organismele menționate în prezenta directivă sau de alte organisme. Aceste alte organisme ar putea percepe o taxă pentru efectuarea unei căutări diligente.

- (14) Este oportună stabilirea unei abordări armonizate cu privire la această căutare diligentă, pentru a se asigura un nivel ridicat de protecție a drepturilor de autor și a drepturilor conexe în cadrul Uniunii. Căutarea diligentă ar trebui să includă consultarea surselor care furnizează informații referitoare la opere și la alte obiecte protejate, astfel cum sunt definite, în conformitate cu prezenta directivă, de către statele membre în care urmează a fi efectuată căutarea diligentă. Procedând astfel, statele membre pot apela la orientările privind căutarea diligentă, elaborate în contextul Grupului de experți la nivel înalt privind bibliotecile digitale, instituit ca parte a inițiativei i2010 privind biblioteca digitală.
- (15) Pentru a evita suprapunerea eforturilor de căutare, căutarea diligentă ar trebui să fie efectuată în statul membru în care opera sau fonograma a fost publicată pentru prima dată sau, în cazul în care nu a avut loc o publicare, în statul membru în care a fost difuzată prima dată. Căutarea diligentă în cazul operelor cinematografice sau audiovizuale al căror producător își are sediul sau reședința obișnuită într-un stat membru, ar trebui efectuată în statul membru respectiv. În cazul operelor cinematografice sau audiovizuale care sunt coproduse de către producători stabiliți în state membre diferite, căutarea diligentă ar trebui efectuată în fiecare dintre statele membre respective. În ceea ce privește operele sau fonogramele care nu au fost publicate sau difuzate, dar care au fost puse la dispoziția publicului de către beneficiarii prezentei directive cu consimțământul titularilor drepturilor de autor, căutarea diligentă ar trebui să se desfășoare în statul membru în care este stabilit organismul care a pus la dispoziția publicului opera sau fonograma, cu consimțământul titularilor drepturilor de autor. Căutările diligente ale titularilor drepturilor de autor asupra operelor sau obiectelor care sunt integrate sau incorporate într-o operă sau fonogramă ar trebui desfășurate în statele membre în care are loc căutarea diligentă a operei sau fonogramei care conține opera sau obiectul integrat sau incorporat. Ar trebui consultate și sursele de informații disponibile în alte țări, dacă există indicii că se pot găsi informații relevante cu privire la titularii drepturilor de autor în aceste țări. Căutările diligente pot produce informații diferite, cum ar fi registre de căutare și rezultate ale căutării. Registrul de căutare ar trebui păstrat la dosar pentru ca organismele relevante să poată dovedi că procesul de căutare a fost diligent.
- (16) Statele membre ar trebui să se asigure că organismele în cauză păstrează registrele de căutare și că rezultatele căutărilor diligente, care constau în special în toate rezultatele în temeiul cărora o operă sau o fonogramă urmează să fie considerată operă orfană în sensul prezentei directive, precum și informațiile referitoare la schimbarea de statut și la utilizarea pe care o dau aceste

organisme operelor orfane sunt colectate și puse la dispoziția publicului larg, în special prin înregistrarea informațiilor relevante în bazele de date online. Luând în considerare mai ales dimensiunea paneuropeană și pentru a evita dublarea eforturilor, este adecvat să se dispună crearea unei baze de date unice la nivelul Uniunii care să conțină informațiile menționate mai sus și care să fie pusă la dispoziția publicului larg într-un mod transparent. Aceasta ar permite accesul facil la informații, atât pentru organismele care efectuează căutări diligente, cât și pentru titularii drepturilor de autor. Astfel, baza de date poate juca un rol important în prevenirea și încetarea posibilelor încălcări ale drepturilor de autor, mai ales în cazul schimbării statutului de opere orfane pentru unele opere și fonograme. În temeiul Regulamentului (UE) nr. 386/2012 ⁽¹⁾, Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne („oficiul”) i se încredințează anumite sarcini și activități, finanțate din mijloace bugetare proprii, în scopul facilitării și sprijinirii activităților autorităților naționale, a sectorului privat și a instituțiilor Uniunii în eforturile lor de combatere a încălcării drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv de prevenire a încălcării acestora.

În special, în temeiul articolului 2 alineatul (1) litera (g) din respectivul regulament, sarcinile respective ale oficiului includ furnizarea de mecanisme care contribuie la îmbunătățirea schimbului online de informații relevante între autoritățile statelor membre interesate și la promovarea cooperării între aceste autorități. Prin urmare, este oportun să i se încredințeze oficiului crearea și administrarea bazei de date europene care conține informații privind operele orfane menționate în prezenta directivă.

- (17) Pot exista mai mulți titulari ai drepturilor de autor în ceea ce privește o anumită operă sau fonogramă, iar operele și fonogramele pot include la rândul lor alte opere sau obiecte protejate. Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere drepturilor titularilor de drepturi de autor identificați și localizați. Dacă a fost identificat și localizat cel puțin un titular al drepturilor de autor, opera sau fonograma nu ar trebui considerată operă orfană. Beneficiarilor prezentei directive ar trebui să li se permită să utilizeze operele sau fonogramele pentru care nu au fost identificați sau localizați unul sau mai mulți titulari ai drepturilor de autor doar dacă sunt autorizați să reproducă și să pună la dispoziția publicului, în conformitate cu articolele 2 și 3 din Directiva 2001/29/CE, de către acei titulari ai drepturilor de autor care au fost identificați și localizați, inclusiv titularii drepturilor de autor ale operelor sau ale altor obiecte protejate care sunt integrate sau incorporate în opere sau fonograme. Titularii drepturilor de autor care au fost identificați și localizați pot acorda această autorizare doar în legătură cu drepturile pe care le dețin, fie pentru că dețin drepturile de autor, fie pentru că

drepturile de autor le-au fost transferate, și nu ar trebui să poată autoriza, în temeiul prezentei directive, nicio utilizare în numele titularilor drepturilor de autor care nu au fost identificați și localizați. În mod corespunzător, în momentul în care apar titulari ai drepturilor de autor care nu au fost identificați sau localizați anterior, care își solicită drepturile asupra operei sau fonogramei, utilizarea legală a operei sau fonogramei de către beneficiari poate continua numai dacă respectivii titulari ai drepturilor de autor autorizează aceasta în temeiul Directivei 2001/29/CE în legătură cu drepturile pe care le dețin.

- (18) Titularii drepturilor de autor ar trebui să fie îndrituiți să anuleze statutul de operă orfană al unei opere, atunci când aceștia își revendică drepturile asupra operei sau asupra altui obiect protejat. Titularilor drepturilor de autor care anulează statutul de operă orfană al unei opere sau al unui alt obiect protejat ar trebui să li se ofere o compensație corespunzătoare pentru utilizarea operelor lor sau a altor obiecte protejate în temeiul prezentei directive, care va fi stabilită de statul membru în care are sediul organismul care utilizează o operă orfană. Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a stabili împrejurările acordării unei astfel de compensații, inclusiv momentul în care se face plata. În scopul stabilirii nivelului posibil al compensației echitabile, ar trebui să se țină seama, între altele, de obiectivele de promovare culturală ale statelor membre, de natura necomercială a utilizării întreprinse de organismele respective pentru a realiza obiective legate de misiunile lor de interes public, cum ar fi promovarea educației și răspândirea culturii, precum și posibilele daune suferite de titularii drepturilor de autor.
- (19) Dacă unei opere sau fonograme i s-a acordat în mod greșit statutul de operă orfană, ca urmare a unei căutări care nu a fost diligentă, rămân disponibile căile de atac pentru încălcarea drepturilor de autor din legislația statelor membre, prevăzute în conformitate cu dispozițiile naționale relevante și cu dreptul Uniunii.
- (20) În scopul de a promova educația și răspândirea culturii, statele membre ar trebui să prevadă o excepție sau o limitare, în plus față de cele prevăzute la articolul 5 din Directiva 2001/29/CE. Acea excepție sau limitare ar trebui să permită anumitor organisme, astfel cum sunt menționate la articolul 5 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2001/29/CE, și instituțiilor patrimoniului cinematografic sau sonor, care nu desfășoară activități cu scop lucrativ, precum și organismelor publice de radio-difuziune și de televiziune să reproducă și să pună la dispoziția publicului, în sensul respectivei directive, opere orfane, cu condiția ca această utilizare să îndeplinească misiunile de interes public ale sus-numitelor organisme, în special în ceea ce privește conservarea, restaurarea și furnizarea de acces în plan cultural și educațional la colecțiile lor, inclusiv la colecțiile lor digitale. În sensul prezentei directive, termenul „instituții ale patrimoniului cinematografic sau sonor” ar trebui să includă organisme desemnate de statele membre pentru a colecta, cataloga, conserva și restaura filme și alte opere audiovizuale sau fonograme care fac parte din patrimoniul cultural al acestora. În sensul prezentei directive,

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 386/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 aprilie 2012 privind atribuirea către Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (Mărci, desene și modele industriale) a unor sarcini legate de asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv reunirea reprezentanților sectorului public și privat în cadrul Observatorului European al Încălcărilor Drepturilor de Proprietate Intelectuală (JO L 129, 16.5.2012, p. 1).

termenul „organisme publice de radiodifuziune și de televiziune” ar trebui să includă organisme de radiodifuziune și de televiziune cu atribuții de serviciu public, astfel cum sunt conferite, definite și organizate la nivelul fiecărui stat membru. Excepția sau limitarea prevăzută în prezenta directivă prin care se permite utilizarea operelor orfane nu aduce atingere excepțiilor și limitărilor prevăzute la articolul 5 din Directiva 2001/29/CE. Limitarea poate fi aplicată doar în anumite cazuri speciale care nu intră în conflict cu exploatarea normală a operei sau a altor obiecte protejate și care nu aduc atingere în mod nejustificat intereselor legitime ale titularului drepturilor de autor.

- (21) Pentru a stimula digitizarea, beneficiarii prezentei directive ar trebui să poată genera venituri din utilizarea operelor orfane în temeiul prezentei directive pentru a realiza obiective legate de misiunile lor de interes public, inclusiv în contextul acordurilor de parteneriat public-privat.
- (22) Deoarece prevederile contractuale pot juca un rol în stimularea procesului de digitizare a patrimoniului cultural european, bibliotecile, instituțiile de învățământ și muzeele accesibile publicului, precum și arhivele, instituțiile patrimoniului cinematografic sau sonor, precum și organismele publice de radiodifuziune și de televiziune ar trebui să poată încheia acorduri cu partenerii comerciali referitoare la digitizarea și punerea la dispoziția publicului a operelor orfane, în vederea utilizărilor permise în temeiul prezentei directive. Respectivele acorduri pot include contribuții financiare din partea acestor parteneri. Acordurile respective nu ar trebui să impună nicio restricție beneficiarilor prezentei directive în ceea ce privește utilizarea operelor orfane și nu ar trebui să acorde partenerilor comerciali niciun drept de utilizare sau control al utilizării operelor orfane.
- (23) În scopul de a favoriza accesul cetățenilor Uniunii la patrimoniul cultural al Europei, este, de asemenea, necesar să se garanteze faptul că operele orfane care au fost digitizate și puse la dispoziția publicului într-un stat membru pot fi puse la dispoziția publicului și în alte state membre. Bibliotecile, instituțiile de învățământ și muzeele accesibile publicului, precum și arhivele, instituțiile patrimoniului cinematografic sau sonor și organismele publice de radiodifuziune și de televiziune care utilizează o operă orfană în vederea îndeplinirii misiunilor lor de interes public ar trebui să aibă posibilitatea de a pune la dispoziția publicului această operă orfană în alte state membre.
- (24) Prezenta directivă nu aduce atingere dispozițiilor din statele membre cu privire la modalitățile de gestionare a drepturilor, cum ar fi licențele colective extinse, prezumțiile legale de reprezentare sau de transfer, gestionarea colectivă sau înțelegerile similare, sau o combinație între acestea, inclusiv digitizarea în masă.
- (25) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume asigurarea securității juridice în materie de utilizare a operelor orfane, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre și, în consecință, având în vedere necesitatea asigurării uniformității normelor care regle-

mentează utilizarea operelor orfane, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii respectivului obiectiv.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta directivă se referă la unele utilizări ale operelor orfane de către biblioteci, instituții de învățământ și muzee accesibile publicului, precum și de către arhive, de către instituții ale patrimoniului cinematografic sau sonor și de către organisme publice de radiodifuziune și de televiziune, stabilite în statele membre, pentru a realiza obiective legate de misiunile lor de interes public.

(2) Prezenta directivă se aplică:

- (a) operelor sub formă de cărți, jurnale, ziare, reviste sau alte scrieri care se găsesc în colecțiile bibliotecilor, instituțiilor de învățământ sau muzeelor accesibile publicului, precum și în colecțiile arhivelor sau ale instituțiilor patrimoniului cinematografic sau sonor;
- (b) operelor cinematografice sau audiovizuale sau fonogramelor aflate în colecțiile bibliotecilor, ale instituțiilor de învățământ sau ale muzeelor accesibile publicului, precum și în colecțiile arhivelor sau ale instituțiilor patrimoniului cinematografic sau sonor; și
- (c) operelor cinematografice și audiovizuale și fonogramelor produse de organismele publice de radiodifuziune și de televiziune până la 31 decembrie 2002 inclusiv și aflate în arhivele acestora,

care sunt protejate prin drepturi de autor sau drepturi conexe și care au fost publicate pentru prima dată într-un stat membru sau, în absența publicării, care au fost difuzate pentru prima dată într-un stat membru.

(3) Prezenta directivă se aplică, de asemenea, operelor și fonogramelor menționate la alineatul (2) care nu au fost niciodată publicate sau difuzate, dar care au fost puse la dispoziția publicului de către organismele menționate la alineatul (1), cu consimțământul titularilor drepturilor de autor, numai dacă este rezonabil să se presupună că titularii drepturilor de autor nu s-ar opune utilizărilor menționate la articolul 6. Statele membre pot limita aplicarea prezentului alineat la operele și fonogramele care au fost depuse la aceste organisme înainte de 29 octombrie 2014.

(4) Directiva se aplică, de asemenea, operelor și altor obiecte protejate care sunt integrate sau incorporate în operele sau fonogramele menționate la alineatele (2) și (3) sau care constituie parte integrantă a operelor sau fonogramelor respective.

(5) Prezenta directivă nu aduce atingere înțelegerilor referitoare la gestionarea drepturilor la nivel național.

Articolul 2

Operele orfane

(1) O operă sau o fonogramă este considerată operă orfană în cazul în care niciun titular al drepturilor de autor asupra operei sau fonogramei nu este identificat sau, chiar dacă unul sau mai mulți dintre titulari sunt identificați, niciunul nu este localizat, în pofida efectuării și înregistrării unei căutări diligente a titularilor drepturilor de autor în conformitate cu articolul 3.

(2) Atunci când o operă sau o fonogramă are mai mulți titulari ai drepturilor de autor și nu toți sunt identificați sau, chiar dacă sunt identificați, nu sunt localizați în urma unei căutări diligente și nu sunt înregistrați în conformitate cu articolul 3, opera sau fonograma poate fi utilizată în conformitate cu prezenta directivă, cu condiția ca titularii drepturilor de autor care au fost identificați și localizați să fi autorizat, în legătură cu drepturile pe care le dețin, organismele menționate la articolul 1 alineatul (1) să efectueze reproducerea și să o pună la dispoziția publicului în conformitate cu articolele 2 și 3 din Directiva 2001/29/CE.

(3) Alineatul (2) nu aduce atingere drepturilor asupra operei sau fonogramei ale titularilor drepturilor de autor care au fost identificați și localizați.

(4) Articolul 5 se aplică, *mutatis mutandis*, titularilor drepturilor de autor care nu au fost identificați și localizați în cazul operelor menționate la alineatul (2).

(5) Prezenta directivă nu aduce atingere dispozițiilor naționale privind operele anonime sau pseudoanonime.

Articolul 3

Căutare diligentă

(1) În scopul de a stabili dacă o operă sau o fonogramă este sau nu o operă orfană, organismele menționate la articolul 1 alineatul (1) se asigură că pentru fiecare operă individuală sau orice alt obiect protejat se efectuează o căutare diligentă și de bună-credință, prin consultarea surselor corespunzătoare pentru fiecare categorie de opere sau de alte obiecte protejate în cauză. Căutarea diligentă se efectuează înaintea utilizării operei sau fonogramei.

(2) Sursele corespunzătoare pentru fiecare categorie de opere sau de fonograme în cauză vor fi stabilite de fiecare stat membru în parte, prin consultare cu titulari ai drepturilor de autor și cu utilizatori, și vor include cel puțin sursele relevante enumerate în anexă.

(3) Căutarea diligentă se efectuează în statul membru în care opera a fost publicată pentru prima dată sau, în absența publicării, în statul membru în care opera a fost difuzată pentru prima dată, cu excepția operelor cinematografice sau audiovizuale al căror producător își are sediul sau reședința obișnuită într-un stat membru, caz în care căutarea diligentă se desfășoară în statul membru în care producătorul își are sediul sau reședința obișnuită.

În cazul prevăzut la articolul 1 alineatul (3), căutarea diligentă se efectuează în statul membru în care se află organismul care a pus la dispoziția publicului opera sau fonograma, cu consimțământul titularului drepturilor de autor.

(4) Dacă există indicii că s-ar putea găsi informații relevante cu privire la titularii drepturilor de autor în alte țări, se consultă de asemenea sursele de informații disponibile din țările respective.

(5) Statele membre se asigură că organismele menționate la articolul 1 alineatul (1) păstrează evidența căutărilor lor diligente și că aceste organisme furnizează următoarele informații autorităților naționale competente:

(a) rezultatele căutărilor diligente pe care le-au efectuat aceste organisme și care au condus la concluzia că o operă sau o fonogramă este considerată operă orfană;

(b) utilizarea operelor orfane de către organisme, în conformitate cu prezenta directivă;

(c) orice schimbare, în temeiul articolului 5, privind statutul de operă orfană al operelor și fonogramelor pe care le utilizează organismele;

(d) datele de contact ale organismului în cauză.

(6) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că informațiile menționate la alineatul (5) sunt înregistrate într-un bază de date online unică, accesibilă publicului, creată și administrată de Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne („oficiul”) în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 386/2012. În acest scop, statele membre transmit aceste informații oficiului, imediat ce le-au primit de la organismele menționate la articolul 1 alineatul (1).

Articolul 4

Recunoașterea reciprocă a statutului de operă orfană

O operă sau o fonogramă considerată operă orfană într-un stat membru, conform articolului 2, este considerată operă orfană în toate statele membre. Respectiva operă sau fonogramă poate fi utilizată și accesată în conformitate cu prezenta directivă în toate statele membre. Aceasta se aplică și operelor și fonogramelor menționate la articolul 2 alineatul (2), în măsura în care este vorba despre drepturile titularilor drepturilor de autor neidentificați sau nelocalizați.

Articolul 5

Încetarea statutului de operă orfană

Statele membre se asigură că titularul drepturilor de autor asupra unei opere sau fonograme considerate a fi operă orfană are, în orice moment, posibilitatea de a pune capăt statutului de operă orfană în măsura în care este vorba despre drepturile sale.

Articolul 6

Utilizările permise ale operelor orfane

(1) Statele membre prevăd o excepție sau o limitare privind dreptul de reproducere și dreptul de punere la dispoziția publicului prevăzute la articolele 2 și 3 din Directiva 2001/29/CE, pentru a se asigura că organismele menționate la articolul 1 alineatul (1) au permisiunea de a utiliza operele orfane din colecțiile lor în următoarele moduri:

(a) prin punerea la dispoziția publicului a operei orfane, în sensul articolului 3 din Directiva 2001/29/CE;

(b) prin reproducerea operei orfane, în sensul articolului 2 din Directiva 2001/29/CE, în vederea digitizării, punerii la dispoziție, indexării, catalogării, conservării sau restaurării.

(2) Organismele menționate la articolul 1 alineatul (1) utilizează o operă orfană în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol numai în scopul realizării obiectivelor legate de misiunile lor de interes public, în special conservarea operelor și fonogramelor aflate în colecțiile lor, restaurarea acestora și furnizarea de acces în plan cultural și educațional la acestea. Aceste organisme pot genera venituri din utilizarea operelor orfane în scopul exclusiv de acoperire a costurilor legate de digitizarea și de punerea la dispoziția publicului a operelor orfane.

(3) Statele membre se asigură că organismele menționate la articolul 1 alineatul (1) precizează numele autorilor identificați și ale altor titulari ai drepturilor de autor în toate utilizările unei opere orfane.

(4) Prezenta directivă nu aduce atingere libertății contractuale a acestor organisme în ceea ce privește exercitarea misiunilor lor de interes public, îndeosebi în ceea ce privește acordurile de parteneriat public-privat.

(5) Statele membre dispun acordarea unei compensații echitabile pentru titularii drepturilor de autor care pun capăt statutului de operă orfană al operelor lor și al altor obiecte protejate, pentru utilizarea de către organismele menționate la articolul 1 alineatul (1) a acestor opere și obiecte protejate, în conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol. Statele membre au libertatea de a stabili împrejurările acordării unei astfel de compensații. Nivelul respectivei compensații se stabilește, în limitele impuse de dreptul Uniunii, prin legea statului membru în care este stabilit organismul care utilizează opera orfană respectivă.

Articolul 7

Menținerea aplicării altor dispoziții legale

Prezenta directivă nu aduce atingere dispozițiilor privind în special brevetele, mărcile înregistrate, desenele și modelele industriale, modelele utilitare, topografia semiconductoarelor, caracterele tipografice, accesul condiționat, accesul serviciilor de radiodifuziune sau televiziune la transmisia prin cablu, protecția tezaurilor naționale, cerințele privind depozitele legale, dispozițiile legale privind practicile restrictive și concurența neloială, secretele comerciale, securitatea, confidențialitatea, protecția datelor și respectarea vieții private, accesul la documente publice și dreptul contractual și normelor privind libertatea presei și libertatea de expresie în mijloacele de informare în masă.

Articolul 8

Aplicarea în timp

(1) Prezenta directivă se aplică tuturor operelor și fonogramelor menționate la articolul 1 care sunt protejate de legi-

slația statelor membre în ceea ce privește dreptul de autor la 29 octombrie 2014 sau ulterior.

(2) Prezenta directivă se aplică fără să aducă atingere actelor încheiate sau drepturilor dobândite înainte de 29 octombrie 2014.

Articolul 9

Transpunere

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 29 octombrie 2014. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de statele membre principalele dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 10

Clauză de revizuire

Comisia supraveghează în permanență dezvoltarea surselor de informații referitoare la drepturile de autor și prezintă, până la 29 octombrie 2015 și la intervale ulterioare de un an, un raport privind eventuala includere în domeniul de aplicare a prezentei directive a editorilor și a operelor sau a altor obiecte protejate care în prezent nu sunt incluse în domeniul său de aplicare, în special a fotografiilor de sine stătătoare și a altor imagini.

Până la 29 octombrie 2015, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind aplicarea prezentei directive, ținând cont de dezvoltarea bibliotecilor digitale.

Dacă este necesar, în special pentru a asigura funcționarea pieței interne, Comisia înaintează propuneri de modificare a prezentei directive.

Un stat membru care are motive întemeiate să considere că punerea în aplicare a prezentei directive este în contradicție cu dispozițiile naționale referitoare la gestionarea drepturilor menționate la articolul 1 alineatul (5) poate supune această chestiune atenției Comisiei, împreună cu toate probele relevante. Comisia ia în considerare aceste probe când elaborează raportul menționat la al doilea paragraf din prezentul articol și când evaluează necesitatea depunerii sau nu a unor propuneri de modificare a prezentei directive.

Articolul 11

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

*Articolul 12***Destinatari**

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 25 octombrie 2012.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

A. D. MAVROYIANNIS

ANEXĂ

Sursele menționate la articolul 3 alineatul (2) includ următoarele:

1. În cazul cărților publicate:

- (a) depozitul legal, cataloagele din biblioteci, fișierele de autoritate deținute de biblioteci și de alte instituții;
- (b) asociațiile editorilor și autorilor din țara respectivă;
- (c) bazele de date și registrele existente, WATCH (*Writers, Artists and their Copyright Holders* – Scriitori, artiști și deținătorii de drepturi de autor ai acestora), ISBN (*International Standard Book Number* – Numărul internațional standard pentru cărți) și bazele de date cu cărțile tipărite;
- (d) bazele de date ale organismelor de gestiune colectivă relevante, în special ale organismelor de reprezentare a drepturilor de reproducere;
- (e) surse care integrează baze de date și registre multiple, inclusiv VIAF (*Virtual International Authority Files* – Dosare virtuale internaționale de autoritate) și ARROW (*Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works* – Registre accesibile ale informațiilor privind drepturile de autor și ale operelor orfane).

2. În cazul ziarelor, revistelor, jurnalelor și periodicelor:

- (a) ISSN (*International Standard Serial Number* – Numărul internațional standard pentru publicații seriale) pentru publicațiile seriale;
- (b) indexuri și cataloage aparținând fondurilor și colecțiilor bibliotecilor;
- (c) depozitul legal;
- (d) asociațiile editorilor și asociațiile autorilor și ale jurnaliștilor din țara respectivă;
- (e) bazele de date ale organismelor de gestiune colectivă relevante, inclusiv ale organismelor de reprezentare a drepturilor de reproducere.

3. În cazul operelor vizuale, și anume cele din categoriile artelor frumoase, fotografiei, ilustrațiilor, designului și arhitecturii, precum și în cazul schișelor acestor opere și ale altor astfel de opere care figurează în cărți, jurnale, ziare și reviste sau în cazul altor opere:

- (a) sursele menționate la punctele 1 și 2;
- (b) bazele de date ale organismelor de gestiune colectivă relevante, în special în cazul artelor vizuale, inclusiv organismele de reprezentare a drepturilor de reproducere;
- (c) bazele de date ale agențiilor de imagini, dacă este cazul.

4. În cazul operelor audiovizuale și a fonogramelor:

- (a) depozitul legal;
 - (b) asociațiile producătorilor din țara respectivă;
 - (c) bazele de date ale instituțiilor patrimoniului cinematografic sau sonor și ale bibliotecilor naționale;
 - (d) bazele de date cu standarde și identificatori pertinenti, cum ar fi ISAN (*International Standard Audiovisual Number* – Numărul internațional standard pentru opere audiovizuale) în cazul materialului audiovizual, ISWC (*International Standard Music Work Code* – Numărul internațional standard pentru opere muzicale) pentru opere muzicale și ISRC (*International Standard Recording Code* – Numărul internațional standard pentru înregistrări) pentru fonograme;
 - (e) bazele de date ale organismelor de gestiune colectivă relevante, în special în cazul autorilor, artiștilor interpreți sau executanți, producătorilor de fonograme și producătorilor din domeniul audiovizual;
 - (f) genericul și alte informații care figurează pe ambalajul operelor;
 - (g) baze de date ale unor asociații relevante care reprezintă o categorie specifică de titulari de drepturi de autor.
-